USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Michala Bobka a Davida Hipšra v právní věci žalobkyně: **D. M.**, zastoupena JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo nám. 18, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2022, č. j. 13 Az 16/2021-26,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) brojí včas podanou kasační stížností proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2022, č. j. 13 Az 16/2021-26. Tím Městský soud v Praze (dále též „městský soud“) zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 5. 2021, č. j. OAM-501/ZA-ZA17-P10-2020, jímž bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále „zákon o azylu“).

[2] Nejvyšší správní soud se po konstatování přípustnosti kasační stížnosti zabýval její přijatelností ve smyslu § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“), tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně převyšuje vlastní zájmy stěžovatelky. Jedná se totiž o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.).

[3] Podstatný přesah zájmů stěžovatele Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS (k uplatnitelnosti tam vyslovených názorů na současnou právní úpravu srov. např. rozsudek NSS ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021-28). Podstatný přesah bude dán pouze v případech, kdy se kasační stížnost (1) týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu anebo (2) právních otázek řešených dosavadní judikaturou rozdílně. Podstatný přesah zájmů stěžovatele bude dán (3) rovněž v případě potřeby učinit odklon od ustálené judikatury. Konečně bude kasační stížnost přijatelná (4)

tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Takovým pochybením jsou především případy, kdy krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[4] Žádný z těchto případů není dán. Kasační stížnost je proto nepřijatelná.

[5] K otázce posuzování situace v zemi původu, k níž se vztahují námitky stěžovatelky, existuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu. Z ní plyne, že pro účely posouzení obav z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu má být zkoumána možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti. To znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická (viz např. rozsudky NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, a ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010-112). Podobné závěry platí i pro hodnocení existence důvodných obav ohledně hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy ve státě původu, jež je předpokladem udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. V tomto případě se musí jednat o „reálné nebezpečí“, jímž judikatura Nejvyšší správního soudu rozumí to, že ve významném procentu případů obdobných situaci stěžovatele dojde k nežádoucímu následku, takže stěžovatel má dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho. Test reálného nebezpečí je přitom vůči žadateli o něco přísnější než test přiměřené pravděpodobnosti podle § 12 zákona o azylu, nejedná se však stále o standard „praktické jistoty“ (např. rozsudky NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70). V obou případech je poté posouzení možnosti pronásledování či reálného nebezpečí nutné provést na základě *věrohodných, objektivních, přesných a aktuálních informací o zemi původu* (např. rozsudky NSS ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71, či ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS). Případnou změnu v zemi původu, která nastala až po rozhodnutí správního orgánu, je pak potřeba zohlednit tehdy, pokud tato změna podle konkrétních skutkových okolností případu je natolik podstatná a intenzivní, že by mohla představovat reálné nebezpečí újmy, či pokud by bylo přinejmenším pravděpodobné pronásledování v tomto státě (např. rozsudek NSS ze dne 21. 5. 2008, č. j. 2 Azs 48/2007-71). Posouzení takové změny však nelze provádět intuitivně, nýbrž je třeba je dostatečně podložit důkazy (např. rozsudek NSS ze dne 29. 3. 2007, č. j. 4 Azs 145/2006-93).

[6] Stejně tak existuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu k posuzování individuální rodinné situace žadatele o mezinárodní ochranu. Z ní plyne, že potřeba legalizace pobytu na území České republiky není azylově relevantním důvodem (např. rozsudky zdejšího soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003-47, ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69, a ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94). Zásah do rodinného a soukromého života cizince by mohl pouze ve velmi výjimečných případech představovat důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, např. v případech, kdy by si žadatel vytvořil na území České republiky takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do jeho rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území České republiky (srov. rozsudek ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71, a ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010-92). Tento

zásah však musí být nepřiměřený (usnesení NSS ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 Azs 84/2015-24). O takový zásah se nejedná, může-li cizinec a jeho rodina vést svůj soukromý život v jiné zemi, např. tam, kde se nachází ostatní příbuzní (usnesení NSS ze dne usnesení ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 Azs 167/2016-25, či usnesení NSS ze dne usnesení ze dne 22. 1. 2020, č. j. 6 Azs 163/2019-44). V případě, kdy v průběhu správního řízení nejsou zjištěny výjimečné okolnosti, přitom není třeba, aby rozhodující správní orgán podrobně rozebíral, jak silné jsou rodinné vazby cizince na území České republiky a poměřoval je se zájmem státu, aby na jeho území cizinec dále nepobýval. (usnesení NSS ze dne 27. 7. 2016, č. j. 6 Azs 89/2016-50).

[7] Nejvyšší správní soud konečně poukazuje na svoji ustálenou judikaturu, podle níž při rozhodování o mezinárodní ochraně správní orgán zjišťuje skutkový stav věci v rozsahu možných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jež vycházejí z žadatelovy výpovědi v průběhu řízení o mezinárodní ochraně. Nepřísluší mu tak domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k nim činit příslušná skutková zjištění (rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, sp. zn. 5 Azs 22/2003, či usnesení NSS ze dne 19. 10. 2020, č. j. 4 Azs 277/2018-60). Primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je právě samotný žadatel (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013-38, či ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48).

[8] Nejvyšší správní soud neshledal výše citovanou judikaturu rozpornou. Rovněž necítí potřebu se od uvedené judikatury odchýlit. Nedospěl ani k závěru, že by se městský soud v napadeném rozsudku dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. Rozhodnutí žalovaného a městského soudu má oporu ve správním a soudním spise. Z dokumentů obsažených ve spisech je přitom zřejmé, že žalovaný zohlednil aktuální podklady o stavu v zemi původu stěžovatelky, jež byly shromážděny v době, kdy bylo o žádosti o mezinárodní ochranu rozhodováno. Námitky stěžovatelky obsažené v žalobě a kasační stížnosti, jimiž poukazuje na zhoršující se situaci v této zemi, jsou poté pouze obecné a nekonkretizované. Již ze způsobu, jakým stěžovatelka žádost o mezinárodní ochranu odůvodňuje, je přitom zřejmé, že hlavním důvodem k podání žádosti je její zájem na dokončení studia v České republice. Své obavy spojené s návratem do země původu navíc stěžovatelky vymezuje do značné míry pouze v rovině spekulace.

[9] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto ji odmítl pro nepřijatelnost podle § 104a s. ř. s.

[10] Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že je s podáním kasační stížnosti spojen odkladný účinek ze zákona (§ 32 odst. 2 ve spojení s § 32 odst. 5 zákona o azylu), by samostatné rozhodnutí soudu o jejím návrhu bylo nadbytečné.

[11] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 120 ve spojení s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4.). Stěžovatelka v řízení o kasační stížnosti neměla úspěch a žalovanému v něm

žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. listopadu 2022

Tomáš Foltas
předseda senátu